

Оилада, давлат ва жамият қурилишида аёлларнинг ролини ошириш, уларнинг ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий ва маънавий манфаатларини ҳимоя қилиш мустақилликнинг биринчи қадамидир, бундан ташқари, уларнинг ҳаётини янада яхшироқ қилиш, Президентимиз томонидан ушбу тугаб бораётган йилимизни «Оила йили», яқинлашиб келаётган янги — 1999 йилни эса «Аёллар йили» деб эълон қилиниши республикамизда хотин-қизларга бўлган олий эътибор кўринишидир.

Ватанин эъзозлаш, ота-онага ҳурмат, меҳру-оқибат, ҳалоллик, поклик, ростгўйлик каби фазилатлар, аввало, оилада шаклланади. Бунинг учун эса биринчи навбатда ҳар бий АЁЛ — ОНА ва оила бошқаруви масъулдирлар. Шунингдек, жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни янада соғломлаштириш, ўсиб келаётган фарзандларимизнинг дунёвий, илмий, ахлоқий салоҳиятларини юксалтириш, ёшларни истиқлолга садоқат, бой маданий меросимиз, тарихий аъёнларимиз, умуминсоний қадриятларга муҳаббат руҳида тарбиялаш ҳам аёлнинг ҳизмати бениҳоя катта. Қуни кеча республика «Оила маркази»да бўлиб ўтган Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитасининг V пленумида бу ҳақда батафсил гапирилди.

Пленум ишида Қорақалпоғiston Республикаси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар хотин-қизлар кўмиталари, жамғармалар раислари, вазир ўринбосарлари, «ХДП», «Ало-лат», «Ватан тараққиёти» партиялари раҳбарлари иштирок этишди. Бош вазир ўринбосари, республика хотин-қизлар кўмитаси раиси Д. Фуломовнинг «Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитасининг республика Президенти И. Каримовнинг Олий Мажлиси XII сессиясидаги маърузасидан келиб чиқадиган вазифа-

лари ҳамда мамлакат хотин-қизларнинг сиёсий фаоллиги- лари ташкил этиш, бўлажак она-ларни тарбиялашда миллий

АЁЛГА МЕХР — КЕЛАЖАККА ЭЪТИБОР

ни ошириш борасида олиб бораётган ишларини ривожлантириш вазифалари тўғрисидаги маърузаси тингланди.

— Президентимиз маърифат сўзини тез-тез такрорлаб, унга алоҳида урғу бераётган, — дейилади маърузада. Чунки, жамият тараққиётининг асоси, уни муқарраб ҳалқотадан кўтариб қоладиган куч — маърифатдир. Кўмита олдига ана шундай юксак маънавиятли хотин-қизларни тарбиялаш, уларнинг сиёсий фаоллигини ошириш вазифаси турибди. Шу ўринда хотин-қизларнинг тасаввури ва тафаккури, маърифий дунёси ҳақида гапириб ўриндиларди. Ўтмиш тузумининг бир қарашда жоизбали бўлиб туяладиган, аслида эса ҳаётдан ниҳоятда йироқ бўлган сохта қадриятлари бизнинг онгимизга ҳалигача таъсир қилаётгани сир эмас. Вилоятларда хотин-қизларнинг сиёсий-ҳуқуқий онгини юксалтириш борасида учрашув ва семинар-

ришнинг яна бир йўли уларни кўпроқ хориз мамлакатлари ижтимоий ҳаёти билан таништириш, республикамизда фаолият кўрсатаётган сиёсий партиялар билан яқин ҳамкорлик алоқалари ўрнатилган иборат. Президент ҳазуридаги Давлат ва жамият қурилиши Академиясида вилоятлардан жуда кам хотин-қизлар қабул қилинади. Келажакда улар сафини кенгайтириш чора-тадбирларини ўйлаш керак. Бундан ташқари, Олий Мажлис, барча даражалдаги кенгашиларга сайланган депутат хотин-қизлар имкониятларидан тулқил фойдаланамиз, деб айта оламиз.

Пленумда шу нарса аён бўлдики, бутунги ҳақда хотин-қизларнинг, Президентимиз кўллаб-қувватлашлари оқибатида хотин-қизлар кўмиталарининг имкониятлари жуда катта экан. Ҳамма гап улардан оқилона ва самарали фойдаланиш, аёллар фаолиятини бугуннинг талаблари даражасига кўтара билишдир.

Пленумда музокама этилган масалалар бўйича тегишли қарор қабул қилинди.

Пленум ишида Олий Мажлис Раиси ўринбосари Б. Шодиева қатнашиб ва сўзга чиқди.

***

Пленум тугагандан сўнг Ўзбекистон хотин-қизлари кўмитаси ҳайъат мажлиси бўлди. Унда янги йилда амалга ошириладиган ишлар режаси тасдиқланди, жорий йил давомида фуқаролардан келган мувожаз ва шикоятларни кўриб чиқиш натижалари ҳамда бошқа бир қанча масалалар ҳам музокама этилди.

Г. ХУСАНОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОЛИЙ МАЖЛИС СЕССИЯСИ ОЛДИДАН ХАЛҚАРО ТАЛАБЛАР МЕЗОН БЎЛСИН

Ҳуқуқий демократик давлатда адвокатлар хизматига бўлган эҳтиётсиз ўзига ҳос ўрни тупади. Мустақил мамлакатимизда демократик тамойиллар тобора чуқурлади отиб бораган сари ҳуқуқий тизимнинг бу муҳим тармоғига бўлган талаб ҳам ошиб борапти. Олий Мажлисининг навбатдаги сессияси кун тартибига «Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг киритишга алоқадорлиги ҳам бежиз эмас. Мухбиримиз қонун лойиҳаси ҳақида мутохассислар билан мулоқотда бўлди.

Аҳмадали ҚУРБОНОВ — Фарғона вилояти адвокатлар уюмчаси раёсат раиси:

— Бундан икки йил аввал қабул қилинган «Адвокатура тўғрисида»ги Қонун нафақат бизнинг фаолиятимизни белгилаб берди, балки ишимиз-дига сифат ва касб кўрсаткичларини жаҳон андозалари даражасига олиб чиқиш имкониятини ҳам яратиб берган эди. Ушбу қонуннинг қайта қайтарилган ҳақида адвокатларнинг қарорларини ҳамда адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида ҳам қонун қабул қилина деган орозда эдик. Мана, биз адвокатлар шу ороғимизга етиш арафасида турибмиз. Олий Мажлисининг навбатдаги сессияси кун тартибига «Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида»ги қонун лойиҳаси киритилди. Бу Қонун лойиҳасининг бевосита «Адвокатура тўғрисида»ги Қонуннинг узвий давоми дейиш мумкин.

Қонун лойиҳасида ҳамон рус тили ҳамда бошқа тил-

лардан тилимизга кириб қолган, лекин тўла сингир кетмаган сўзлар, терминлар ишлаш тилимизда. Масалан, лойиҳанинг иккинчи моддасида «касб этикаси» деган ибора ишлатилган. Агар биз шу иборани «касб қоидаси, одоб» деб ўзгартирсак ҳам чиройли, ҳам тушунарли, қолaversа, шарқона лутф билан ибора тузган бўлар эдик.

Маълумки, ўзини адвокатлик касбига бағишлаган ҳар бир ҳуқуқшунос касамб қабул қилади. Шунинг учун ҳам бу касамб сўзлари дунё андозаларига мос бўлиши лозим. Маълумки, адвокатлар амалиётида давлатга қарши жиноят содир этган шахсларни ҳимоя қилиш билан ҳам шуғулланадилар ва бевосита давлат сирларидан хабардор бўлишади. Шунинг учун ҳам касамбнинг «Адвокатлик сирини сақлашга» деган сўзлардан сўнг «Давлат ва адвокатлик сирларини сақлашга» деган жумла билан алмаштиришни тақлиф қилардим.

Маълумки, лойиҳанинг 4-

моддасида адвокатлик ваколатлари ўз ифоласини топган. Шу ваколатлар қаторига «Фуқаролик, жинсий ва ҳужалик ишлар бўйича адвокат имомасидаги ишга тааллуқли қонуний талабларини барча ташкилот, муассаса ва корхоналар бажариши шарт», деб қўшиб қўйилса, ҳамда уларга керакли ҳужжатларни сўраб олиш ҳуқуқи берилса, лойиҳанинг таъсир доираси кенгайган бўлар эди. Шу модданинг охирида «Адвокат Қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда бошқа мажбуриятларга эга бўлади» деган жумла бор. Бизнингча, шу жумлага эҳтиётсиз йўқ. Негаки, адвокатларнинг мажбуриятлари Қонунда аниқ ва лўнда қилиб кўрсатиб берилган.

Тоҳиржон СУПИЯЕВ — виллоят адлия бошқармаси бошлиғи:

— Қонун лойиҳасининг 8-моддаси 2-бандида «Адвокатта ҳимоясидаги шахс билан ҳоли учрашсин, жиноят иши материаллари билан танишиб чиқсин ва ундан зарур маълумотларни кўчириб олишини рад этиш маъни қилинади» деб айри кўрсатиб қўйилган. Айрим ҳолларда адвокат жиний иш материалларидан зарур маълумотларни кўчириб олишда техник воситалардан фойдаланишга ҳам тўғри келади. Шунинг учун ҳам мажбуриятнинг «зарур маълумотларни» деган сўзлардан сўнг «зарурият тутилганда техник воситалардан фойдаланган ҳолда» деган жумлаларнинг қўшиб қўйилиши маълум бўларли деб ҳисоблайман.

Мажбуриятнинг охириги бандида адвокат касбига оид ҳуқуқларини бузганлиги учун ҳуқуқларини қўлга тутилади. Адвокатнинг нафақат ҳуқуқларини бузиш, балки унга моддий ва маънавий зарар етказиш ҳам жавобгарлик экани ҳақида сўз юритилмади. Шунинг учун ҳам мажбурият бандида «Адвокатнинг касбига оид ҳуқуқларини давлат органлари ва бош органлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар томонидан» деган жумласидан сўнг «унга моддий ва маънавий зарар етказиш қонун ҳужжатларида назарда тутилган жавобгарликка сабаб бўлади» деб ўзгартирилса, мақсадга мувофиқ бўларли, деб ҳисоблайман.

«Халқ сўзи» мухбири
Набижон СОБИРОВ
суҳбатлашди.

НУҚСОНЛАРНИ КИМ ТУЗАТАДИ?

Қишлоқ аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш бугунги кунда биринчи гаддаги масала ҳисобланади. Юртбошимизнинг халқ депутатлари Самарқанд ва Навоий вилоятлари навбатдан ташқари сессияларида бу вазифа ўта сўст бажарилаётгани, бу борда барча вилоятларда камчилик ва нуқсонлар борлиги ҳусусида қуюниб гапирганларнинг боиси ҳам шунда.

Биргина Жиззах вилояти мисолида таҳлил қилиб кўрилган бўлсак, кейинги йилда қишлоқларга ичимлик суви олиб келиш ёмон аҳволда. Шунингдек, эски сув тармоқларидан фойдаланишда айрим муаммолар мавжуд. Бу ердаги мавжуд қувурларнинг ётирилганлиги йилдан йилда ошишти, чирши ва тешилиб қолиши оқибатида қўлаб микродора тоза сув ерга оқиб исроф бўлапти. Натияжада эса олис қишлоқдаги истеъмолчиларга сув етиб бормапти. Давоси битта — қувурларни янгисига алмаштириш керак, бунга эса маблағ йўқ. Иккинчидан — кўп ҳолларда кучли босим билан сув ҳайдалгач, насослар куйиб қолади. Янгисини олишга эса маблағ бўлмади.

Бу муаммоларни энг аввало «Сув оқова» корхоналарида ўтирган раҳбарлар, мутохассислар ҳал этиши керак. Лекин аҳвол ўзгармапти. Бир туманининг шу соҳага мутохассис бўлган қаттагина раҳбар олдигина мисолни айтиб қолди. Шаҳардаги маҳалларнинг базиларига сув етиб бормас экан. Сабаби насос йўқлиги, оқова сув ўзи кўтарилмапти. Насос топишса яна кўришармиш, босим билан сув ҳайдалса чиринган темир қувур ёрилиб кетди деб. Чўл худудидан кўп туманларда шундай ҳолини кузатиш мумкин. Аммо бугун баҳона қилирайдиган пайт эмас. Корхонага нима учун ишониб раҳбар қўйилди, у ўз муаммоларини ўзи ҳал этолмаса қандай мутохассис бўлди, ёки унинг учун ким елиб-югуриши керак?

Аниқ мисоллар келтирамиз. Виллоят «Сув оқова» бошқармаси Пахтакор ва Дустилик тумани аҳолисини ичимлик суви билан таъминлаш керак. Оқиб айтиш лозим, бу вазифани бошқарма жамоаси, унинг туманлардаги корхоналари эллик фозизга ҳам удалабганлари йўқ. Қишлоқлардаги сув тўплаш ҳавзалари икки уч кунда аранг бир марта тўлдирилади. Шу ҳовузалардан аҳолига ҳафтада икки ё уч марта, бор-йўғи бир соатдан сув узатилади. Қиш мавсумида бундан ҳам камайиб. Бу истеъмолчиларга сув етиб бормапти. Давоси битта — қувурларни янгисига алмаштириш керак, бунга эса маблағ йўқ. Иккинчидан — кўп ҳолларда кучли босим билан сув ҳайдалгач, насослар куйиб қолади. Янгисини олишга эса маблағ бўлмади.

Бу муаммоларни энг аввало «Сув оқова» корхоналарида ўтирган раҳбарлар, мутохассислар ҳал этиши керак. Лекин аҳвол ўзгармапти. Бир туманининг шу соҳага мутохассис бўлган қаттагина раҳбар олдигина мисолни айтиб қолди. Шаҳардаги маҳалларнинг базиларига сув етиб бормас экан. Сабаби насос йўқлиги, оқова сув ўзи кўтарилмапти. Насос топишса яна кўришармиш, босим билан сув ҳайдалса чиринган темир қувур ёрилиб кетди деб. Чўл худудидан кўп туманларда шундай ҳолини кузатиш мумкин. Аммо бугун баҳона қилирайдиган пайт эмас. Корхонага нима учун ишониб раҳбар қўйилди, у ўз муаммоларини ўзи ҳал этолмаса қандай мутохассис бўлди, ёки унинг учун ким елиб-югуриши керак?

Аниқ мисоллар келтирамиз. Виллоят «Сув оқова» бошқармаси Пахтакор ва Дустилик тумани аҳолисини ичимлик суви билан таъминлаш керак. Оқиб айтиш лозим, бу вазифани бошқарма жамоаси, унинг туманлардаги корхоналари эллик фозизга ҳам удалабганлари йўқ. Қишлоқлардаги сув тўплаш ҳавзалари икки уч кунда аранг бир марта тўлдирилади. Шу ҳовузалардан аҳолига ҳафтада икки ё уч марта, бор-йўғи бир соатдан сув узатилади. Қиш мавсумида бундан ҳам камайиб. Бу истеъмолчиларга сув етиб бормапти. Давоси битта — қувурларни янгисига алмаштириш керак, бунга эса маблағ йўқ. Иккинчидан — кўп ҳолларда кучли босим билан сув ҳайдалгач, насослар куйиб қолади. Янгисини олишга эса маблағ бўлмади.

Бу муаммоларни энг аввало «Сув оқова» корхоналарида ўтирган раҳбарлар, мутохассислар ҳал этиши керак. Лекин аҳвол ўзгармапти. Бир туманининг шу соҳага мутохассис бўлган қаттагина раҳбар олдигина мисолни айтиб қолди. Шаҳардаги маҳалларнинг базиларига сув етиб бормас экан. Сабаби насос йўқлиги, оқова сув ўзи кўтарилмапти. Насос топишса яна кўришармиш, босим билан сув ҳайдалса чиринган темир қувур ёрилиб кетди деб. Чўл худудидан кўп туманларда шундай ҳолини кузатиш мумкин. Аммо бугун баҳона қилирайдиган пайт эмас. Корхонага нима учун ишониб раҳбар қўйилди, у ўз муаммоларини ўзи ҳал этолмаса қандай мутохассис бўлди, ёки унинг учун ким елиб-югуриши керак?

далик балосидан қутулмаётган эскича раҳбарнинг янги фикрлаши. У раҳбарлик қилаётган корхона сув билан таъминлаётган ҳудудларни айландик. Табиғийки, раҳбар мухбирга энг яхши, камчилик топилмайдиган жойларни кўрсатади. Бош сув тўплагич ишоотта бордик. Маъмурий бино хоналари, насос цехи бомба тушгандай вайрона аҳволда.

— Идоранинг ўрнига шу ерни таъмирланган бўлмасми, — деб сўрадим ҳамроҳимдан.

— Баъзи нарсалар: дераза ойнаси, бошқа ҳизматлар бердик.

Шу ердан сув олаётган Арнасой туманидаги учинчи сув ишоотини кўздан кечирдик. Ишоот бошлиғи Норбой Аҳмедовга савол бердик.

— Аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш учун бир кунда қанча сув тўплашингиз керак?

— Етти-саккиз минг куб.

— Қанча оляптисиз?

— Уч-тўрт минг.

— Нега «проектор» ёнмайпти?

— Лампочка йўқ.

— Суви дориланга элор етарлими, эҳтиёт қисмларни, омборни кўрсак бўладими?

— Қалит йўқ.

Мана сизга қозоғдаги ва амалдаги ишларнинг бир-бири тасма келмаслиги. Кабинетини шохона қилиб қўйган бошлиқ бу ерда битта лампочка йўқлигини эшитиб анча мулзам бўлди. Кейин билдикки, биргина Зафаробод тумани ичимлик суви учун 29 миллион, Арнасой 47 миллион сўм қарздор экан. Виллоят бўйича дебитор қарзлар бир юз ўттиз миллиондан ошди. Жойлардаги таъминотчилар эса маошларини тўрт-беш ойлаб олишмайди. Қишга ҳеч қандай тайёргарчиликсиз кириб келишди. Шундай шир широтада кабинетини безатиб, «ёш» учун шайланган раҳбарнинг раҳбарлик усулини қандай тушуна бўлади?

Бундай салбий ҳолатларга ким чек қўлади?

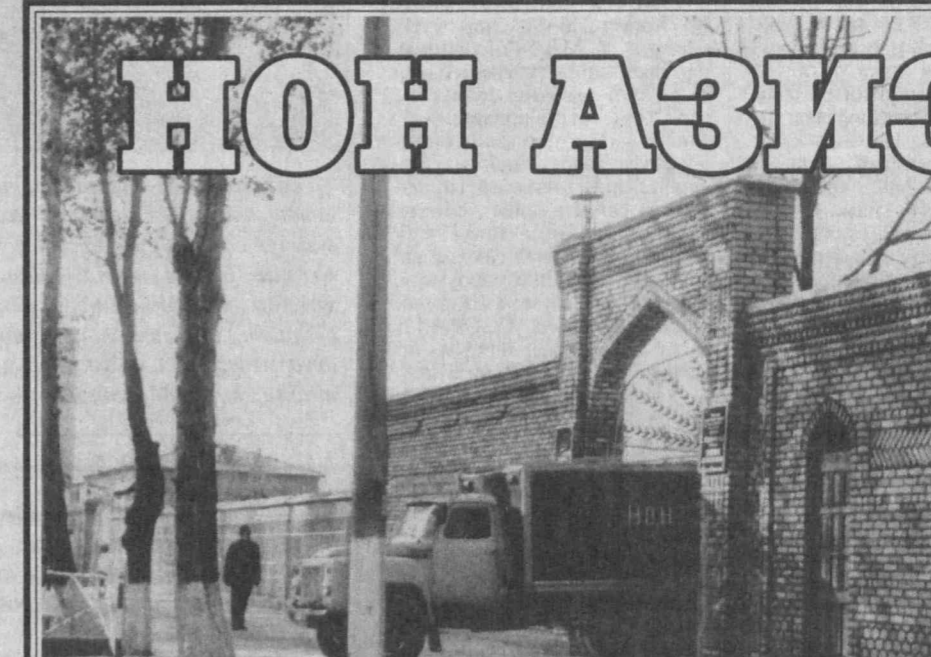
Хайитбой НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1997 йил 15 декабрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хоризма тўловларини сўмга исбатан қўйидаги қийматини белгилади: %

1 Австралия доллари	67,57
1 Австрия шиллинги	9,46
1 Англия фунт стерлинги	184,37
10 Бельгия франки	32,24
1 Голландия гульдени	59,01
1 Германия драхмаси	3,98
1 Дания кронаси	17,49
1 БАА дирхами	29,79
1 АҚШ доллари	109,42
1 Миср фунти	32,14
10 Испания песети	7,82
100 Италия лираси	6,71
1 Канада доллари	70,98
1 Хитой юани	13,22
1 Германия риштиги	28,80
1 Франция маркаси	66,52
1 Польша злотийи	31,60
1 СДР	153,78
1000 Туркия лираси	0,36
1 Финляндия маркаси	21,91
1 Франция франки	19,83
1 Швейцария франки	82,52
1 ЭКЮ	130,49
10 Жаңубий Корея вони	0,91
10 Япония иенаси	9,39
1000 Россия рубли	5,44
1 Украина гривнаси	31,93
1000 Беларусь рубли	1,16
1 Латвия лати	189,64
1 Литва лити	27,36
1 Молдова леи	12,93
1 Қирғизистон соми	3,74

%/ Валюта қиймати белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мажбур валюталарни ўшбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Уни эъзозлаган инсон ҳам азиз

Янгийўла тумани «Матлуботсавдо» акционерлик жамиятиса қарашли Олд Бек-хўжее номидаги нон корхонасига кириб бораганимизда бу ердаги ишчи ва ходимларнинг ҳар бир ушқон нонни уюв қилмасдан тоза ва ораста ишлаётганликларини кўриб мамун бўлдик.

Аҳолининг талаб ва эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда нон ва нон маҳсулотлари тайёрлаётган корхона аҳли кам бўлишмапти. Шу йилнинг ўтган тўққиз ойида 60 млн. 610 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Ундан 7 млн. 336 минг соф фойда олинди.

десам ишонангиз, йигирма беш йилдан бун шир ерда ишлайдилар. Маъсуд ака билан нон пишириш цехларини айланиб чиқдик. У ердаги ораситаликни кўриб қайфиятнинг кўтарилди. Корхона худуди ҳам ёт тўшса ялаудек.

— Мана бу мосламани

дик, — дейди Ўлмас ака, — ундан ташқари моддий қўлаб-қувватлаш мақсадида меҳнат таътилига чиқаётган ҳар бир ходимга таътилни пулидан ташқари бир ойлик маош миқдориди қўшимча пул берилади. Шунинг учун бўлса керак, ишдан бўшагини эслаб олмаман. Бу йил олимпиадан соф фойданинг 3,5 миллионини маданий оқартув ишларига сарфлашни режалаштирганмиз. Адабиётларда ўқитганим бор: «Шоҳин одил, савдогарнинг сажий бўлса, юртинг обод бўлади». Шукри, адолатли Юртбошимиз бор. У киши имзо чекаётган ҳаётини фармонлар туфайли ҳар биримиз учун ишлашга, тадбиркорликка шароит яратилган. Гапнинг индаллосини айтганда, ишлайдиган, унинг роҳатини кўриб яшайдиган замон келди. Меҳнат ҳеч қачон ерда қолмайди, меҳ-

қонсиз ун ташини механизми деб атаймиз, — деди Маъсуд ака, — илгари унни қолларда ташиб келтирар эдик. Ҳисоб-китоб қилиб кўрсак, бунга кўп маблағ сарфлангани билан бирга вақт ҳам кетди. Шунинг учун ҳам 740 минг сўмга ана шу мосламани сотиб олиб ўрнатдик. Ўлмас ака, фақат қонсиз ун ташининг ўзидан 1,5 млн. сўм тежаб қоляпти. Марҳамат Акбаров, Матлуба Аҳмедова, Мунаввар Эргашева, Роза Маъруфалиева каби ишчиларимиз пишираётган нонлар ҳаммага манзур бўлапти.

Ишчилар билан суҳбатлашганимда уларнинг сўзларида қатъийлик, нигоҳларида порлаётган нурини кўриб, қилаётган меҳнатларидан, олаётган даромадларидан мамнун эканликларини сездим. Корхона билан таъинишган яна раҳбарга юзландим.

— Олинган фойда ҳисобидан ишчиларимизни Туркистон ва Самарқанд шаҳарларига саёҳатга бор-

қонсиз ун ташини механизми деб атаймиз, — деди Маъсуд ака, — илгари унни қолларда ташиб келтирар эдик. Ҳисоб-китоб қилиб кўрсак, бунга кўп маблағ сарфлангани билан бирга вақт ҳам кетди. Шунинг учун ҳам 740 минг сўмга ана шу мосламани сотиб олиб ўрнатдик. Ўлмас ака, фақат қонсиз ун ташининг ўзидан 1,5 млн. сўм тежаб қоляпти. Марҳамат Акбаров, Матлуба Аҳмедова, Мунаввар Эргашева, Роза Маъруфалиева каби ишчиларимиз пишираётган нонлар ҳаммага манзур бўлапти.

Ишчилар билан суҳбатлашганимда уларнинг сўзларида қатъийлик, нигоҳларида порлаётган нурини кўриб, қилаётган меҳнатларидан, олаётган даромадларидан мамнун эканликларини сездим. Корхона билан таъинишган яна раҳбарга юзландим.

— Олинган фойда ҳисобидан ишчиларимизни Туркистон ва Самарқанд шаҳарларига саёҳатга бор-

қонсиз ун ташини механизми деб атаймиз, — деди Маъсуд ака, — илгари унни қолларда ташиб келтирар эдик. Ҳисоб-китоб қилиб кўрсак, бунга кўп маблағ сарфлангани билан бирга вақт ҳам кетди. Шунинг учун ҳам 740 минг сўмга ана шу мосламани сотиб олиб ўрнатдик. Ўлмас ака, фақат қонсиз ун ташининг ўзидан 1,5 млн. сўм тежаб қоляпти. Марҳамат Акбаров, Матлуба Аҳмедова, Мунаввар Эргашева, Роза Маъруфалиева каби ишчиларимиз пишираётган нонлар ҳаммага манзур бўлапти.

Ишчилар билан суҳбатлашганимда уларнинг сўзларида қатъийлик, нигоҳларида порлаётган нурини кўриб, қилаётган меҳнатларидан, олаётган даромадларидан мамнун эканликларини сездим. Корхона билан таъинишган яна раҳбарга юзландим.

— Олинган фойда ҳисобидан ишчиларимизни Туркистон ва Самарқанд шаҳарларига саёҳатга бор-

Озод РАЖАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Р. Саломидинов
олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛМАЛИҚ ТОҒ-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИНИНГ 46,5 ФОИЗ МИҚДОРИДАГИ АКЦИЯЛАРИНИ СЎТИБ ОЛИШ БЎЙИЧА ХАЛҚАРО ТЕНДЕР

Тендер комиссияси ўшбу билан маълум қилдики, 1998 йил 15 декабрдан бошлаб «Олмалик ТМК» ҳисдорлик жамиятининг 46,5 фоиз миқдоридagi акцияларини сотиб олишга халқаро тендер эълон қилди ва Сизни ўшбу тендерга қатнашишга тақлиф этди.

«Олмалик ТМК» Олмалик худудидида жойлашган мис-молибден ва күрғошин-цинк руда конларидан фойдаланиш ҳуқуқига эга. Комбинат таркибига тоғ-кон корхонаси, металл бойитишчи фабрика, металлургия заводлари, автобазаси ва булган автотранспорт бошқармаси, темир йўл саноти транспорт бошқармаси ва ёрдамчи инфратузилмалар кирди. Комбинатда тозаланган мис (катодлар), олтин ва қумуш, металл цинк, күрғошин концентрати, молибден саноат маҳсулоти, металл қалъини, техника селен, телур, сульфат кислота, мис купорос, күрғошин

кек ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилади. Мис рудаларини қизиб олиш ва қайта ишлаш йиллик миқдори 25 миллион тонна, тозаланган мис ишлаб чиқариш миқдори эса 115 минг тоннадан кўпни ташкил этади. Бир йилда ишлаб чиқарилган маҳсулот миқдори 220 миллион АҚШ долларидан ортироқдир. «Олмалик ТМК» ҳисдорлик жамиятининг 46,5 фоиз миқдоридидаги акцияларининг бошланғич нархи халқаро фирмалар томонидан 478 (тўрт юз етти саккиз) миллион АҚШ доллари миқдорига баҳоланди.

Тендерга қатнашишни хоҳловчи ҳар бир инвестор (бундан сўнг «Талабгор» деб юритилувчи) тендер комиссиясига белгиланган шарт бўйича аризани тақдим этади. Аризани топшириш муддати 15.01.1999 йилда тугайди ва сана Давлат мўл ҳисобига жойлашган худуддаги почта муҳри билан белгиланади.

Ариза топширилиш ва Давлат мўл қўмитаси ҳисоб рақамига 10000 (ун минг) АҚШ доллари миқдоридидаги билан пули тўланиши шарт. Тендер комиссияси Таълиқторга Тендер шартлари, тўйабатдан ўтганини тўғрисидаги гувоҳнома ва техник-иқтисодий ахборот, шунингдек «Олмалик ТМК» ҳисдорлик жамиятининг 1998-2001 йиллар ичиди ривожланиши бизнес режаси ва қайта тиклаш ва техник таъмирлаш дастуридан ташкил топган Ахборот меморандумини юборади.

Талабгорларга Ахборот меморандумини ўрганиб ва Тендер тақлифларини тайёрлаб Тендер комиссиясига тақдим этиш учун 15.03.1998 йилгача муҳлат берилди.

Тендер комиссияси номига белгиланган муддатлардан кичик-кичик тушган Ариза ва Тендер тақлифлари кўриб чиқилмайди ва баъзи миқдори қайтарилмайди.

1.05.1999 йилга қадар Тендер комиссияси тушган тақлифларни таҳлил қилади ва тендер якулиги ҳисобини қилади.

Тендер эълондан тендер тақлифларининг фойдаланишини белгилашга Тендер комиссияси «Олмалик ТМК» ҳисдорлик жамиятининг акцияларига тақлиф қилинган нарх ва «Олмалик ТМК» ҳисдорлик жамияти ривожланишига йўналтирилган мулкчиликнинг инвестициялар миқдори ва мудатини кўриб чиқди.

Тендер комиссияси ўз истагани қароб мабул бўлган олди-сотиш шартномаси ва бошқа тегишли ҳужжатларни имзолш бўйича бир ёки бир қанча Давлатлар билан музокаралар олиб бериши. Ҳолибин таллашга Тендер комиссияси олдинги бобда кўрсатилган шартларини ва шартнома шартларини мажбуриятлариди фойдаланади.

Талабгорлар, уларнинг вақил-

лари ва Тендер комиссияси шартларининг ўзаро ҳар қандай норасмин мулоқотида бўлишларини таъқиқланади. Тендер бўйича ҳамма талаб ва тақлифлар ҳамда тендерга қатнашиш бюрократомаси ёзма тарзда Дав

ИСТИҚЛОЛ ОДАМЛАРИ

Хамидулла Файзиев «Зарафшон» жамоа ҳўжалигига раис бўлиб келганида 1994 йилнинг қиши адолаб қолган эди. Бу янгилик одамларда таажжуб уйғотмади. Чунки, жамоа ҳўжалигининг кўп йиллар сурункасига пахта режасини бажармаслиги, кадрлар кўнимсизлиги-йил-йилро раиснинг, бош мутахассисларнинг ўзгариши, аммо мавжуд аҳволнинг ўзгармаслиги одамларда тушқунлик, ишончсизлик кайфиятини таркиб топтирган эди.

па-роса бир ҳафта кетди. Озгина жой дейсими — қўйдан Зарафшон дарёси бўйларини-ю, юқоридан Оқсоқолота кенгликларига! Манзара беш кўлдек зен бўлди: дарё бўйидаги 800 гектар ернинг 50 фоиз, даст ерларининг ҳам маълум қисмини шўр босиб кетган. Зовурлар ўн йиллар давомида қазилмаган, бу ҳол далаларни шўр босишига, ер таркибининг ўзгариб кетишига сабаб бўлган. Натихада пахта кеч пишган, тўлиқ нўхол олинма-

уюлиб, давлат режаси бажарилди. Шу-шу бўлди-ю, ишлар ўнгилди кетди. Жамоа ҳўжалиги йил сайин юксала борди. Ҳар йили пахта ва галла режалари ошириб бажарилиб келинди. Ҳосилдорлик пахтадан қарийб 29, галладан 30 центнерга етди. 1998 йилнинг баҳори серёмғир келди. Тип-тиник осмон зум ўтмасдан хира тортиб, пага-пага бўлтулар гуррос-гуррос бостириб келашолайди.

ИШЛАГАНИ КЕЛГАН РАИС

Кўп йиллар туманда раҳбарлик лавозимларида ишлаб келганини қўл келди, янги раиснинг. Ўз вақтида илгор, ҳозирги кунда нафақада бўлган бригада бошлиқларини тўплади. Уларнинг фикрини олмақчи бўлди. Жусеас меҳнатда қотган, сочларига қолларига оқ ораган, ораста кийинган бир киши ўрнидан туриб, ҳассасига сунганда, томдан тараша тушгандек, галпинг индлосини айтиб қўйди: — Раис бува, бу ерда ишлаган келдингизми ёки пул топгани?

Раис ишни зовурларни қазилдан бошлаш керак, деган ҳўлосга келди. Вилоят қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармасидан иккита эксковатор сўраб олди. Шу йилнинг ўзлаёқ қарийб 50 фоиз, яъни 30 км. узунликдаги зовурларни тозалашга эришилди. Кейинги йилда иш тўлиқ аяланди. Бу иш билан ўз самарасини берди. Уша йилнинг ўзлаёқ 1200 тоннадан зиёд пахта ҳўли олинди. Режа 114 фоизга бажарилди. Ҳосилдорлик 28 центнерни ташкил этди. 1993 йилда эса бор-йўғи 13 центнердан ҳўсил олинган эди. Фаллачилик бўйича ҳам қарийб шунақа манзара эди. Олдинги йилларда бу соҳага эълтиборсизлик шу даражага бориб етганки, 300 гектар ер умуман ҳайдалмай қолган, 160 гектар ерда уруғ сепилмаган. Натихада давлат режаси барбод қилинган, одамлар иш ҳақида бир килограмм ҳам бугдой олишмаган.

Бир паства ҳамма ерни шалабо қилади. Баҳорнинг шу йилги тошқинли кунларидан бирини одамлар зўр ҳажон билан хотирлашди. Ушунда Оқтов ён бағирларидан бошланувчи сойлар тўлиб-тошиб пастика — туман маркази ва жамоа ҳўжалиқларига томон аёвсиз бостириб кела бошлади. Четки худудини қўз илғамас далаларда тизига келадиган сув оқиб ўтди! Бунақсини ҳали одамлар курган эмас! Уйлару, оғилларнинг бир томонидан кириб иккинчи томондан чиқиб кетди. Бор-шунди ўз ҳамласига олди. Яхшиямки, жонга зийн бўлмади. Шу кунга тушга томон сел пасайган, туман ҳўкимни йўл-йўлакай ҳўжалиқларнинг аҳвали билан таниша борди. «Зарафшон»га етган, жамоа бошқаруви раиси Хамидулла Файзиев ҳўқимга бир тобоқ дўл билан пешвоз чиқди. Ҳўзиргина ёққан дўл нақ куртдек келарди!

Фалокатлар бу билан ҳам туманади. Айниқса, шу «Зарафшон» жамоа ҳўжалигида. Навбаҳор тумани худудидан бошланган Шўрча, Оқсоқолота сойлари бир неча марта то-

Жорий йилнинг декабрь ойида Тошкент Гидрометеорология Техникуми ташкил қилинганга 50 йил тўлди. У Марказий Осиёда ягона эканлиги билан ҳам аҳамиятлидир. Ўқув юрти, ўтган ярим аср мобайнида минглаб метеоролог, гидролог, агрометеоролог ва радиотехник-метеоролог сингари мутахассисларни етиштирди. Мазкур даргоҳни битириб чиққан мутахассислар айни пайтда жаҳоннинг йиғирмага яқин мамлакатларида фаолият кўрсатмоқдалар. Энг қувончлиси,

1994 йилнинг июль ойида Бутун жаҳон метеорология ташкилотининг ижроия кенгашида мазкур ўқув юртига ўрта Гидрометеорология ходимлари тайёрлаётган минтақавий метеорология ўқув маркази мақоми берди. Шу боис айни пайтда бу ерда Марказий Осиё ва яқин шарқ мамлакатлари учун ҳам мутахассислар тайёрланмоқда. СУРАТЛАРДА: Ўқув маркази фаолиятдан лавҳалар. Р. НУРИДДИНОВ (ЎЗА) олган суратлар.

ЎН МИНГИНЧИ КИТОБХОН

Тошкент Давлат юридик институтининг инсон ҳўқуқлари ва гуманитар ҳўқуқни ўрганиш Марказининг очик кутубхонасини инсон ҳўқуқлари муаммоларига бўлган қизиқишини ўлчовчи барометр деса бўлади. Сунгги пайтларда ушбу кутубхонага қўпича ешларнинг, айниқса, фақат мазкур институтнинг эмас, балки бошқа олий ўқув юртларининг ҳам талабалари қатнаши қувончлидир. Яқинда бу ерда муҳим воқеа — кутубхонанинг ўн мингичи китобхони келгани нишонлан-

ди. Аниқроғи, Тошкент Давлат педагогика университети биринчи курс талабаси Марина Савельева кутубхонанинг ўн мингичи китобхони бўлди. — Мен инсон ҳўқуқлари доир адабиётларга бой бўлган бундай кутубхонани биринчи бор кўришим, — дейди Марина. — Кутубхона тўғрисида матбуотдан билдим. Ушбу кутубхона ҳақиқатан ҳам ўз номига лойиқ, чунки инсон ҳўқуқлари билан қизиққан ҳар бир киши учун кутубхонанинг эшиги очик. Кутубхонанинг

ажойиб қироятхонаси бор. Энг асосийси — инсон ҳўқуқларига оид энг янги ва замонавий адабиётларга бой, шунингдек, жаҳоннинг турли мамлакатларида нашр қилинган адабиётлар ҳам жуда кўп. Мени қизиқтирган ҳўқуқ тарихи масалалари бўйича барча ахборотни топдим. Бундан ташқари бу ерда Интернет тизими орқали ҳам ахборот олиш имконияти яратилган. Бундай кутубхона ўқиниш учун катта ёрдам беради, айниқса, мента у инсон ҳўқуқлари бўйича кўп қиррали билим олишимга ёрдам беради. Ҳўзирги пайтда бу соҳадаги билимлар жуда зарур. (ЎЗА).

ТАДБИРКОР АЁЛЛАР

Сирдарё вилояти «Тадбиркор» аёллар уюшмаси республикамизда энг кенжа ташкилот. Республика «Тадбиркор» аёллар ассоциациясининг қўллаб-қувватлаши билан тузилган ушбу ташкилот ҳўзирга қилар ўттиздан зиёд тадбиркор аёлни бирлаштирди. Қисқа давр мобайнида бошловчи тадбиркорларнинг икки ҳафталик ўқуви ташкил этилиб, уларга бизнес оламининг сир-синаотлари ўргатилди. Ушунга ташкил этилган, ишнингизда сезиларли ижобий ўзгаришлар кўзга қўриниб қолди, — дейди ушунга раиси Г. Мамаева. — Тадбиркор аёлларимиз ўртасида ҳамкорлик ришталари боланди, бир-биримизнинг ютуқ ва камчиликларимизни муҳокама қилиш имкони туғилди. Ҳўзирда миллий хунармандчилик билан шуғулланувчи тадбиркорлардан тўрт нафари Ҳиндистон, деҳқончилик билан шуғулланувчи икки нафар фермер аёл Исроил давлатларига бориш учун сафар талонини қўришга тайёр. Тадбиркор аёллар хориждаги ҳамкасблари билан тажриба алмашиши ниятдалар. Шунингдек, «Тадбиркор» уюшмаси қўшида чет тилларни, компютер сир-синаотларини ўргатувчи курслар ташкил этиш ҳам режалаштирилган. Ажабмаски, яқин орада сирдарёлик аёллар тиккан қуроқлар, кашталар, сўзанаю гилмачлар хориждаги хонадонидан ҳам ўрин олдир. М. ХОЛМАТОВА, «Халқ сўзи» мухбири.

РЕКЛАМА ҲАҚИДА ЎЙЛАР

«Реклама» сўзи ва тушунчаси авваллари бевосита гарб ҳаёт тарзи билан болганлар, қандайдир маҳум ва нотаниш туюлар эди. Давр ўзгармоқда. Ҳўзир бу сўз барча касб ва ёшдаги кишиларга таниш бўлиб унга муносабат ҳам турлича. Унга қаршилар ҳам, истисно билан қаровчилар ҳам топиллади. Рекламане ёқтирилари ёки аксинча бўлиши ҳам мумкин. Аммо эндиликда ҳаётимизни рекламасиз тасаввур қилиш қийин: эртадан юз-кўларимизни совуви билан юваётганида ёки тиши настанси билан тишини тозалашганида шу марказдаги маҳсулот ҳақидаги реклама кўшиқларини ёки оҳанграб-галларни беҳишёр айтиб, киргойи қилиб юборганимизни сезмай қолмай.

тушиб қоламиз. Қарийб тўрт йилдики, Ўзбекистон ҳам реклама ўчоғига айлиниб қолди. Реклама тайёрлаган кўчалар, чарақалар, дўкон ойналари кўзни қамаштиради, кўчаларда асосан хорижий савдо марказларини реклама қилувчи рангдор трамвай ва троллейбуслар қатнамоқда. Тошкент кўчаларида билбордлар (реклама шитлари) пайдо бўлди. Унда нуруний отахоналаримизнинг бир пилда чой устида сўхбатлашмоқдалар акс эттирилган. Секунд-аста бизнинг рекламасиз ҳам ўзбекхона шаклга кирмоқда. Биз учун янги бўлган бизнеснинг бу соҳасида ҳам дастлабки муҳим натижалар кўзга қиритилмоқда. Шу муносабат билан муҳбиримиз «Орият» реклама агентлиги директори Шўхрат Йўдошев билан сўхбатда бўлди.

— Шўхрат Юсупович, яқинда Москвада VIII Халқаро Реклама Фестивали бўлиб ўтди. Сизлар суратга олган телевизион ролик фахрли иккинчи ўринни эгаллаганингиз билан жамоангизни табриклайман. Демак, жамоангиз маҳсулоти нафақат сифатли, балки рақобатбардош ҳам экан! Марҳамат қилиб, фестивал таассуротлари билан ўртоқлашсангиз.

маълумот манбаи ҳисобланади. Чунки, бозорда товарлар ва хизматлар сερоблигидан реклама оммавий истеъмолчилар учун ягона мўлжалдир. Ўзимизнинг ижодимизга, изланишларга имкон қоладими? — Албатта, ҳўзирги вақтда маблар каминги туфайли жуда кўп лаёқатли ижодкорларнинг фикрларини рўёбга чиқариш учун етарлича имконият йўқ. Афсуски, бу жиддий муаммо, шу туфайли ҳам фольклор элементларидан фойдаланиб, ўзимизнинг миллий урф-одатларимиз асосида реклама яратиш ҳақида гапириш керак. Барчага тушунарли ва яқин персонажлар яхши қабул қилинади.

Фестивалда дунёдаги ўттиз мамлакат вакиллари иштирок этишти, телевизион реклама танловига 240та видеоролик ҳавола қилинди. Бизнинг ютуқ-маълумот манбаи ҳисобланади. Чунки, бозорда товарлар ва хизматлар сερоблигидан реклама оммавий истеъмолчилар учун ягона мўлжалдир. Ўзимизнинг ижодимизга, изланишларга имкон қоладими? — Албатта, ҳўзирги вақтда маблар каминги туфайли жуда кўп лаёқатли ижодкорларнинг фикрларини рўёбга чиқариш учун етарлича имконият йўқ. Афсуски, бу жиддий муаммо, шу туфайли ҳам фольклор элементларидан фойдаланиб, ўзимизнинг миллий урф-одатларимиз асосида реклама яратиш ҳақида гапириш керак. Барчага тушунарли ва яқин персонажлар яхши қабул қилинади.

Реклама — инсон назаридан четда қомайдиغان ишончли коммуникация воситасидир. Демак, бизнинг вази-фамиз яхши реклама орқали товарларга нисбатан ишонч ва дўстона алоқалар ўрнатичига хизмат қилшидан иборат. Товари ёки хизмат турини, бундан қатъий назар, у тушунарли, яқин ва ҳатто, қадри бўлиши керак. Очиғини айтганда, бир хил тартибда, уларда «қўриқдан» ва бизларнинг шароитга «мосланган» реклама менинг дидимга ўтирмайди. Ҳеч қандай қобикка ўралмаган, эркин фикр, гоё, асар — бу муваффақият гарови! Ҳеч нарса оддийлик каби инсонга манзур бўлмайди. Машҳур иборан эсланг: «Буюклик — оддийдир». Инсон ҳар куни савоб иш қилиши керак, нафақат ўзи учун, балки ўзининг яқинларини, қолаверса бутун халқига. Бу баяндарбуз сўзлар эмас... Сиз билан бизнинг эртанги кунимиз эса, маҳаллий товарларнинг бугун қандай реклама қилинаётганига болаёқ. Реклама даражаси, савиясига қараб, бизнинг маданиятимиз тўғрисида фикр юргизиш мумкин. А. ИНИНА.

МАКЕДОН КЎПРИГИ

Сурхондарёнинг Жарқўрғон ва Кумқўрғон туманлари худуди туташган жойда қадимий кўприк бор. У тошқин, сел вақтида қирғоқларига сиймай қоладиган катта сой устига қурилган. Кўприк бир томонлама қатновга мўлжалланган. Қурилиш материаллари — ўта пишқик тўрт бурчак гишт, оҳақ, алебастр, ёғоч ва кум. Ярим ой шақидати бу кўприкни маҳаллий аҳол Александр Македонский кўприги ёки «Македон» деб ата-са-да, унинг Исқандар Зулқарнайнга ҳеч қандай алоқаси йўқ. Тарихий манбалардан маълум бўлишича, кўприк Бухоро хони Абдуллахон томонидан ўн олтинчи асрда қурдирилган. У Буюк ипак йўли устида бўлиб, юртимиздан Афғону Ҳинд сари йўл олган қаровларга хизмат қилган.

Ч. ТҲҲТАЕВ, ЎЗА мухбири.

ЭРТАМИЗ БУГУНГА БОГЛИҚ

рмизиз шунинг учун ҳам диққатга сазоворки, биринчи марта иштирок этганимизнинг ўзидаёқ, муваффақиятга эришидик. Бу совриннинг юртимизда равнақ топаётган реклама бозорига агентлигимиз қўпича камтарин улуш сифатида баҳоланишини истардим. VIII Москва Фестивалида Тошкент Халқаро Бизнес маркази вакиллари бизнинг агентлигимизни қўллаб-қувватлашти. Фестиваль ташкилий қўмитаси томонидан уларга «Реклама бозори равнақига қўпича ҳиссаси учун» маҳсус ташкилий соврин топширилди. Шунинг учун билан айтиш мумкинки, биз бир-биримизнинг ютуқларимиздан фахрландик. Зеро, Бизнес Марказ ва агентлигимиз олган совринлар — бу умумий ишмиз учун берилган баҳодир.

— Кўпича реклама берувчиларнинг реклама ишлаб чиқарувчилар ҳақидаги фикри бир-биринга қарам-қарши эканлигини эшитишга тўғри келди. Сиз реклама ва реклама берувчилар муносабати тўғрисида гапириб берсангиз. — Авваламбор, бугунги кунда реклама бериш зарурини ҳақида гапириш керак. Бунга сабаб шуки, реклама кўпича товарлар ва хизматлар тўғрисидаги ягона ва жуда осон

Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонасининг барча электр таъминоти абонентлари диққатига!

Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси 1998 йил якунларига қўра, фойдаланилган электр энергияси ҳақини ўз вақтида тўлаган абонентлар ўртасида ўзининг ютуқли ўйинини ўтказди. 1 мукофот — рапанг телевизор, 2 мукофот — видеомагнитофон, 3 мукофот — аудиомагнитофон. Сиз лотерея билетлари сотиб олишга маблар сарфлашингиз ёки олтига номерни топишингиз шарт эмас. Ҳар бир абонент мукофот соҳиби бўлиши мумкин. Чунки, ушбу ўйинда барча абонентлик дафтарчаларининг рақамлари, яъни Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонасининг барча абонентлари ҳисоб-китоб рақамлари қатнашди. Мукофот шу йилнинг 31-декабригача фойдаланилган электр энергия ҳақини ўз вақтида тўлаган, барча қарзларини ўзган абонентгагина топширилади! Маълумот учун телефонлар: 133-82-03, 136-60-32.

ЎЗБЕКИСТОНЛИК БОКСЧИЛАР ОСИЁНИ ЛОЛ ҚОЛДИРМОҚДА

(Журналистлар С. Остонов ва Х. Акбаров хабар қилади)

БАНГКОК. 14 декабрь. Таиландда келган дастлабки кунларимизданок чет эллик журналистлардан энг кўп эшитган саволимиз боксчиларимиз, хусусан, Руслан Чагаев ҳақида бўлди.

Турғиси, уларнинг мусобақаларида иштирок этаётганлиги Осие ўйинларига алоҳида нуфуз бағишлаб турибди. Руслан биринчи учрашувнинг дастлабки дақиқасидек непақлиқ боксчини нокаутга уратгани унга қизиқини янада ошириб юборди.

Хамюртларимиздан Тулқинбой Тургунов ва Лазизбек Зокиров ҳам ярим финалда йўлланма олдди. Тулқинбой Турғанистон вакилини 8:5 ҳисобда енгди. Лазизбек эса ливанлик боксчи Али Мансурни 10:7 ҳисобида мағлубиятга учурди.

Шундай қилиб, ўн боксчимиздан тўққиз нафари ярим финалда йўлланма олдди. Айтилган вақтларимиз — Икром Бердиев имкониятини бой берди. Умуман, Ўзбекистон боксчи Осиени лол қолдирмоқда, десак муболага бўлмайди.

Чорак финалда Жанубий Корея — Таиланд 1:2, Хитой — Туркменистон 3:0 ҳисоблари қайда этилди. Қатар — Кувейт учрашуви 0:0 — дуранг натижа билан тугади, қўшимча вақтда эса 1:3 ҳисобида қувайтликлар галаба қозонди. Энди ярим финалда Таиланд — Кувейт, Хитой — Эрон учрашувлари бўлиб ўтади.

унга кумуш медалга насиб этди. Ҳамюртнинг улоқтирган боксдор 77 метр 14 сантиметр масофата бориб тушди.

Биринчи ўринни япониялик К. Мурофучи эгаллади. Шуниси қизиқки, япониялик мазкур спортчи Тошкент вилоятининг "Янгисобод" ўқув-машғулот марказида А. Абдувалиев билан биргаликда Осие ўйинларига тайёргарлик кўрган эди.

Баҳолир Курбонов грек-рим кураши бўйича олтин медални қўлга киритишига 14 соғина қолганди. Ҳисоб 3:3 эди. Аммо фаоллик Баҳолир томонида бўлса-да, ҳакам уни су-сташликда айблаган, гиламда тиззалатиб қўйди. Бундан фойдаланган корейлик спортчи қўшимча бир хол олишга муваффақ бўлди.

Полвонларимиздан Аслидин Худойбердиев, Григорий Пуляев, Зафархон Очиллов, Шермухаммад Қозиев ярим финалда чиқиш учун беллашувларни давом эттиришти.

Сув полеси бўйича терма жамоамиз совринли ўринлар учун баҳслашиш ҳуқуқига эга бўлди. Энди Ўзбекистон, Корея, Хитой, Эрон ва Япония терма жамоалари ўртасидаги ўзаро учрашувлардан сўнг медаллар эгалари маълум бўлади.

Кўпчилик диққат-эътиборида турган футбол ўйинлари ниҳоят маррага яқинлашиб қолди. Хусусан, Ўзбекистон миллий жамоаси учун футбол бўйича мусобақалар ниҳонси-га етди. Чорак финалда Эрон миллий жамоаси билан учрашган Ўзбекистонлик футболчиларимиз кутилмаганда 0:4 ҳисобида мағлубиятга учради.

(ЎзА)

УРУШ, НОМИНГ ҲАҚИДА

Уруш — ўз номи билан УРУШ. У юзаб, минглаб беғинох одамларнинг тўқилган қони, кўз ёши, тул бўлиб қолган айвонларнинг дарди, етим бўлиб қолган болаларнинг қарбди.

Халқаро Қизил Хоч кўмитаси минтақавий ваколатхонаси томонидан ўтказилган фотосуратлар кўргазмаси ҳам уруш, унинг аянчи оқибатлари ҳақида ҳикоя қилади, одамларни тинч-тотув яшашга қарайди.

«Одамлар ва уруш» деб номланган ушбу кўргазмада ХХХХ архивида олинган юздан ортиқ суратлар намойиш этилаётир. Қуролли можароларнинг 130 йиллик тарихини ўз ичига олган ушбу расмларни кўрган ҳар бир томошбинда урушга бўлган нафрат янада алангаланди, тинч ва осуда замонамиздан шукроналик ҳислари жўш уради.

СУРАТЛАРДА: «Илҳом» театрида намойиш этилаётган «Одамлар ва уруш» кўргазмасида.

В. ПОРТНОВ олган суратлар.

Маърифат халқимизнинг қониди, руҳида бор. Бизнинг тарихий хотирамиз маърифат ва бунёдкорликдан иборат. Халқимиз ақал-ақалдан маърифатни бахт-саodatга элтувчи ягона йўл сифатида билган ва танлаган. Буюк аждодимиз Абу Наср Форобий ёзганларидек: «Жаҳолатдан одамлар ҳеч қачон бахт топмаган ва бахт-саodatга ишонмайди ҳам».

Халқимиз тарихидаги умий манзарада миллатимизнинг медалитетига хос бир жиҳат алоҳида ажралиб турди: бизда китоб муқаллас саналган, ҳеч қачон кутубхоналарга ўт қўйилмаган. Улуғ Соҳибқирон маданий ёдгорликларга, айниқса, кутубхоналарга ҳеч бир зийн етказмаган, аксинча уларни асраб-авайлаш чора-тадбирларини кўрган.

Кўнун Турон заминидан неча бу қадар кўп жаҳоншумул аҳамиятга эга аломатлар етишиб чиққан, деган саволга ҳар хил жавоблар қайтарилган, сабаб ва омилларига турлича далиллар келтирилган. Халқимизда аздадан маърифатнинг муқаллас билиш туйғуси ладоларимизга дая бўлганлиги ҳам аён ҳақиқатдир. Президентимиз Ислам Каримов Аҳмад ал-Фаронийнинг юбилей таштаналарида сўзлаган нутқида: «Жамият тараққийотидаги ҳар қандай ўзгаришлар, аниқликлар, айниқса, инсоний ривожига катта туртки берадиган жараянлар, кашфиётлар ўз-ўзидан юз бермайди. Бунинг учун, аввало, асрий аъёнлар, тегишли шарт-шароит, тафаккур мактаби, маданий-маънавий муҳит мавжуд бўлмоғи керак. Миллатнинг табиатида, қонияда, насл-насабиди эзгулик ва маърифат сари интилиш мафкура-си ва қонияти жўш уриши лозим», деб ўзбек халқи руҳияти ва қонияти энг улугвор қадрият ва фазилатини теран фикр билан ифода этдилар.

Учинчи Ренессанс бошидан кешираётган янги Ўзбекистон давлати ҳам ўз сиёсатининг бош тамойили сифатида маърифатни асос қилиб олганлиги — тарихий ришталарга содиқлик, халқ салоҳиятига ишонув ва тараққийоти интилишдан далолат бериб турибди. Халқ ва юрт маърифат орқали музаффарлик ва рўшнолик эришиши мақсад қилиб қўйилди. Президентимизнинг миллатимизнинг жонқур маърифатчиси Абдулла Авлонийнинг: «Тарбия биз учун ё ҳаёт — ё мамот, ё наҳот — ё ҳалокат, ё саодат — ё фалокат масаласидир» деган сузларига мурожаат қилаётганлари тағидида улуг бир маъно мўжассам. Давлатимиз раҳбари халқимизни маърифат йўлига даъват қилиб,

ҳар бир инсон қалби маърифат чирогига айлиниши, юракларимизда маърифат туйғуси акс-садо беришини орзу қилмоқдалар. Маърифат — муқаллас остона. Ўзбекистондаги барча ўзгаришлар, янгиланишлар ва ислоҳотлар маърифат остонасидан бошлаётганлиги қабул қили-

наётган Фармонлар, қонунлар ва қарорлар мазмуни ва руҳида аққол намоен бўлмоқда. «Биз иқтисодий ўнгиланиш, иқтисодий тикланиш, иқтисодий ривожланиш маънавий ўнгиланиш, маънавий послианиш, маънавий юксалиш ҳаракатлари билан тамомилан уйғун бўлишини истаймиз». Бу — жамият ҳаётининг бирор жаҳад-сини ҳам маънавий таъсирдан, маърифий руҳдан бебаҳра қолдирмасликка қаратилган қатъий интилишдир. «Ақлий заковат ва руҳий-маънавий салоҳият — маърифатли инсоннинг икки қаноти-дир». Президентимизнинг ушбу фикрларида жамият ва инсоннинг муносабатларида маърифат кўпригини бунёд этиш, таъбир жоиз бўлса ёш авлоддан катта ҳаётга шў маърифат кўприги устидан олиб ўтиш вазифа қилиб қўйилди. Ақлий заковат беҳиз инсон қанотига ўшатилмаган. Жаҳон цивилизацияси шундай бир бекорчида турибдики, миллатнинг салоҳиятини унинг нуфузи эмас, ақлий-маърифий даражаси, кашфиётчилик инқилоби, илмий илроки белгиламоқда. Маърифат миллати қанот бағишлайди. Бу қанотлар билан биз ўз осмонимиз чегараларидан чиқиб, жаҳон осмонларида музаффар ҳарокат қилишга шайланмоқдамиз. Маърифат шижоатининг, маърифат тўққинини ҳеч нарса билан жилвоб бўлмайди. Тафаккурда уйғонган шижоат билан қанот шижоатдан қудратли, умри узун, оқибати ҳаминча эзгуликдир.

«Таълимнинг янги модели жамиятда мустақил фикрловчи эркин Шахнинг шаклланишига олиб келади». Мамлакатимизда таълим ва маърифатта бугун давлат, миллат ва истиқлол келажиги сифатида қаралмоқда. Бу сиёсатнинг мақсади одамлар ҳаётига сингитиб бормоқда, улар-

нинг руҳига кўчиб ўтмоқда. Бугун одамларимиз болаларига яхши таълим ва билим бериш ниятида яратилган барча имкониятлардан тўла-тўқис фойдаланишга интилишмоқдалар. Ҳамминг тилида — лицей, гимназия, коллеж! Мамлакатда маърифатчиликнинг янги тўққини вужудга келди. Таълим билан болалар Президент фармонлари, Олий Мажлис қабул қилган қонунлар, ҳукумат қарорлари ҳақида тўла ўз аксини топаётди. Бу янги жамият куриш йўлида энг муҳим ва асосий ютуғимиздир.

Болага тарбия ва таълим бериши ота-онанинг муқаллас бурчи, фарзанд келажиги учун қайғурши умр мазмунига айланмоғи зарур. Ривожланган давлатлар халқлари тарбия турфайли маърифатли миллат деган ном олганлигини эсан чикмаслигимиз даркор. Истиқлол йилларида маънавий, маърифат ва тарбия борасида амалга оширилган ишларимизни муттасил такомиллаштириб, унинг давомий ва доимийлиги учун бошланган ҳаракатдан ҳеч биримиз четда турмаслигимиз лозим. Бу бизнинг фуқаролик бурчимиздир.

Ортимизга қадим қўйган сайёҳ ва меҳмонга маърифатли ўзбек қандай халқ эканлигини тушуништириш ҳолати йўқ. Биргина Ибн Сино ёки Беруний номи, «фаласка қадас» миноралар муҳташам мадрасалар, халқимизнинг истиқлол йилларидаги бунёдкор-

лик фаолияти — биз қандай халқ эканлигининг аниқлиги турибди. Ватанимизнинг ўтмиши бугунги маърифат ёдусидан мунаввар.

Коинок чексиз, коинок мангу. Унинг бу хислатларига тенг келадиган нарса дунёда топилмайди. Аммо инсон ҳаёли, унинг тафаккури микёслари коинокдан-да чексиздир. Олам яралишидан бугунги кунимизга қадар биз нимагаки эгамиз — барчаси инсон ҳаёли ва тафаккури маҳсулидир. Буларнинг барчасини инсон руҳи ўзида мўжассам этган. Шу боис руҳ мангу тирикдир. Хотира руҳ абадийлигини таъминлайди. Олам сарвари инсон хотираси эса мўдом маърифат чирогини билан ёришган.

XX аср инсоният тарихида алоҳида маъво ва аҳамиятга эгадир. Гарнанд халқлар икита жаҳон урушини бошидан кеширган бўлса-да, одам боласига хос азалий рақобат ва мусобақа — илм-фан, тараққийот ва маърифат мусобақасига айланди. Бугун маънавий элз юрт салоҳиятига асос бўлмоқда, кимдир қачондир жаҳолат тўфонлари билан ном қолдирган бўлса — бугун миллатни маърифат ва маърифатпарварлар жаҳон сахнасига олиб чиқмоқда. Алоғига етаётган асримизнинг энг ноҳир, энг эзозли ва шарафли хислатиго сабоги ана шунда. Инсоният янги эрага — Маърифат эраси остонасига қадим қўймоқда.

Иқтисодий тараққийот сурьатлари авж олган сари одамларнинг маърифатга интилиши ҳам кучайиб бормоқда. Инсон мўдом руҳий таскин, маънавий озуқата мўжож ашайди. Моддий бойлик уйдирингизини турини тўлдириниш мумкин, аммо қалбингиз турини тўлдирини олмайд. Маърифатда нур бор, илқиклик бор, бўлакча бир куч бор.

Ҳар бир қўяётган қадимимиз, қилъатини шимиз, ўй-фикримизда, мазмун-моҳиятида маърифат ёдуслари нур соҳа, ҳаётимиз, ишимиз ва тафаккуримизда маърифат мангу муҳрланса — остонамиз ойдин, келажакимиз барқарор бўлишига, улуг орзулар ўз ижобатини топишига ҳеч шак-шубҳа йўқ.

Раъван РАҲМОНОВ, фалсафа фанлари доктори, профессор.

МАЪРИФАТ ЁҒДУСИ тарихимиз, бугунимиз ва келажакимизда мўжассам

«ЖАЛҚ СҮЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Тахрир хайъати: М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»), А. ЖАББОРОВ, С. ЗИНИН, М. МИРАЛИМОВ, С. МУҲИДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Жалқ сўзи»), Л. ПАК (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. САФАРОВ, Р. ФАҲРОДИЙ, И. ХУДОЁЕВ, И. ШОҒУЛОМОВ, Ҳ. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР: Иқтисодий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; Ҳуқуқ — 136-07-94; Иқтисодийёт — 136-36-65; Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85; Маънавийот ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65; Катлар — 136-29-89, 133-07-48; Фан, соғлиқни сақлаш ва иқтисодий масалалар — 132-12-08; Халқаро ҳаёт — 132-11-15; Котибият — 133-10-28; Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001

Буюртма Г — 0608, 27517 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Навбатчи муҳаррир — Қ. ЭШМАТОВ. Навбатчи — А. ЖҲРАЕВ. Мусаҳҳах — Ш. МАШРАББОВЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Тахририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмаҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилиди — 21.45

1 2 3 4 5 6

OPEN SOCIETY INSTITUTE - UZBEKISTAN and CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY announces a program for University Professors and Professionals in the Social Sciences and Humanities SUMMER UNIVERSITY HUNGARY 1999 July 5 - August 6, 1999

The Summer University (SUN) is an academic program for university professors, administrators and professionals. It offers a series of intensive two, three or four-week courses in the social sciences and humanities to encourage and promote regional academic cooperation and curriculum development by drawing together young faculty in lectures, seminars and workshops.

Applicants must meet the following criteria: Have university degree and hold a teaching job at a university or college in their home country, or work as a professional. Graduate students with teaching experience may also apply. Undergraduates without a university degree will not be considered. To demonstrate a strong command English language to be able to follow lectures and participate in discussions.

All costs related to transportation and accommodation during the sessions will be covered by Summer University

Schedule of the following courses in 1999: Archives: 5 July - 16 July. Cultural Studies: 26 July - 6 August. Economics: 5 July - 16 July. Education: 5 July - 16 July. Environment: 12 July - 23 July. Ethnic and Social Issues: 5 July - 23 July. Gender Studies: 19 July - 30 July. History: 26 July - 6 August. Human Rights: 5 July - 16 July. International Relations: 5 July - 16 July. Jewish and Nationalities Studies: 5 July - 6 August. Legal Studies: 12 July - 30 July. Library: 19 July - 30 July. Media Studies: 5 July - 30 July. Medieval Studies: 5 July - 23 July. Political Science: 26 July - 6 August. Public Policy: 5 July - 30 July, 26 July - 6 August. Sociology: 5 July - 23 July.

For further information and application forms please contact: 41, Ivlev str, Tashkent Phone: (3712) 55-61-60, 54-82-43, 40-68-54 E-mail: irina@osi.freinet.uz

Deadline to submit the applications - 15 of January 1999

REAL TEA GREEN TEA Ҳақиқий шохона хитой чойи ва шарқона лавзат саналмиш REAL TEA кўк чойи дастурхонингиз кўрки. ҲАР ДОИМ БИЗНИНГ ЧОЙИМИЗДАН БАҲРАМАНА БЎЛИНГ!

ВОСТОККОМПЛЕКТ ЛТМ Ўзбекистон-Россия қўшма корхонаси Россия корхоналарида тайёрланган маҳсулотларни келтириб бериш учун буюртмалар қабул қилади: Тракторлар (ДТ-75: МТЗ ва б.), Кўча тозалаш машиналари; Металлопрокатлар; Труба; Уголок, швеллер; Листлар; Катанкалар; Оқори ва пастки босимдаги полиэтилен гранулалари; Кабель маҳсулотлари; Химия саноати маҳсулотлари; Ёритгичлар, чироқлар; Ёғоч маҳсулотлари; Электродлар.

ЭЪЛОН «Металли қайта ишлаш» очиқ турдаги ҳиссдорлик жамиятини масъуляти чекланган жамиятга айлантириш муносабати билан барча акциядорлар ўз акцияларини 1998 йил 18 декабрдаги тоширишларини илтимос қиламиз. Ўз вақтида топширилмаган акциялар Республика конунчилигига асосан тузатилади ва қабул қилинмайди. Барча акциядорларни 1998 йил 23 декабрь кунги таъсис шартномасини имзолош учун таълиф қиламиз.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси касабаси уюшмаси ташкилоти Ўзбекистон Республикаси ФА мухбир аъзоси, Умумий модалари кимёси институтининг етакчи илмий ходими, кимё фанлари доктори, профессор НОИЛ АБУБАКИРОВнинг вафот этганини муносабати билан унинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таззия изҳор этади. «Узавтолицензия» республика бошқармаси жамоаси Фаргона вилоят бўлими бошлиғи Яхш Носиржоннинг вафоти муносабати билан чуқур таззия изҳор қилади. Республика иқтисодлаштирилган акциядорлик-тижорат банки «Галлбанк» жамоаси банкнинг масъул ходими Ойбек Мамадалиевнинг вафоти муносабати билан чуқур таззия изҳор этади. Мелибой МАМАДАЛИЕВнинг вафот этганини муносабати билан чуқур таззия изҳор этади. Биринчи Тошкент давлат тиббиёт институти ректорини, клиника, жамоат ташкилотлари жамоаси жаррохлик стоматология поликлиникаси мудирини Геннадий Манукиани оинаси Елена МАНУКИАНИнинг вафоти муносабати билан чуқур таззия изҳор этади. 2-Тошкент давлат тиббиёт олийгоҳи 2-шифохонаси маъмурияти ва касабаси кўнгилсиз шифохона бош шифокори Миралишер Исламовга волидан муҳтараман БОРИЯ яннинг вафот этганини муносабати билан чуқур таззия изҳор қилади.

«ТЕЛКО» кўшма корхонаси таълиф этади: СИММИ ВА СИМСИЗ АЛОҚА ВОСИТАЛАРИ KENWOOD маҳсулотлари радиостанциялар, ретрансляторлар, транк тизимлари, локал пейджинг тизимлари, телеклар, катриджлар (EPSON). Манзил: Тошкент ш., Амир Темура кўчаси, 25, 7-қават, 702, 707-хоналар. Тел.: (3712) 34-76-70, 34-75-28, 100-76-71, 100-77-04.

Сирғали туманидаги «SIRLI OSMON» хусусий фирмаси тугатилади. Эътирозлар эълон қилган кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади. Код (ОКПО) 7002032.